

**PORADNÍ VÝBOR
PRO CHOVÁNÍ POSLANC
VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2017**

P EDMLUVA

V souladu s 1.7 odst. 6 kodexu chování poslanců Evropského parlamentu v souvislosti s finančními zájmy a stětnými zájmy (příloha I jednacího řádu Evropského parlamentu) zveřejňuje poradní výbor pro chování poslanců výroční zprávu o své činnosti.

Výroční zpráva o činnosti poradního výboru za období od 1. ledna do 31. prosince 2017 byla přijata výborem dne 22. února 2018.

Obsah

1. Souvislosti

2. Poradní výbor pro chování poslanců

2.1 Složení

2.2 Funkce předsedy

2.3 Schůzky v roce 2017

2.4 Úkoly

2.5 Činnost v průběhu roku

3. Činnosti vztahující se ke kodexu chování

3.1 Kontrolní postup týkající se prohlášení poslanců o finančních zájmech

3.2 Předkládání a aktualizace prohlášení o finančních zájmech poslanců

3.3 Opětné předložení a aktualizace prohlášení o finančních zájmech poslanců v návaznosti na revizi jednacího řádu Parlamentu

4. Administrativa

Souhrn

Tato zpráva se týká činnosti poradního výboru pro chování poslanců za období od 1. ledna do 31. prosince 2017.

V tomto roce se snížil počet záležitostí, kterými se výbor musel zabývat. Výbor byl požádán o prozkoumání čtyř případů možného porušení kodexu chování, které se týkaly celkem šesti poslanců, ve srovnání s osmi případy týkajícími se 11 poslanců v roce 2016.

V tomto roce poradní výbor obdržel dvě žádosti dotčených poslanců o radu ohledně výkladu a uplatnění ustanovení kodexu chování. V obou případech výbor poskytl doporučené rady ve lhůt stanovené kodexem chování.

Stejně jako v předchozích letech poradní výbor usiloval o poskytování co nejlepších služeb poslancům při zajištění dodržování ustanovení kodexu a zároveň o co nejmenší administrativní zátěž.

Pro efektivní správní útvar (oddělení pro správu záležitostí poslanců a pro předsednictví poskytující poradnímu výboru služby sekretariátu) nadále v souladu s článkem 9 prováděcích opatření ke kodexu chování poslanců prováděl obecnou kontrolu v rohodnosti všech prohlášení o finančních zájmech, která poslanci předložili v průběhu roku.

V průběhu roku předložili nastupující poslanci celkem 31 nových prohlášení.

V souvislosti s celkovou revizí jednacího řádu ze dne 13. prosince 2016 Parlament rozhodl, že poslanci by měli upravit svá prohlášení o finančních zájmech tak, aby odrážela změny provedené v článku 4 kodexu chování, a to nejpozději do šesti měsíců od vstupu těchto změn v platnost, tj. do 16. července 2017. Dne 8. března 2017 zaslalo předsednictvo všem poslancům sdělení, v němž je informovalo o povinnosti opatrně předložit prohlášení a poskytlo jim zpracované znění formuláře. Po uplynutí lhůty poradní výbor rozeslal administrativní upomínky. Poté zaslal předseda Parlamentu dne 14. září 2017 poslancům, kteří dosud své zpracované prohlášení nepodali, upomínku a vyzval je, aby tak učinili nejpozději do 6. října 2017. Na konci roku 2017 nadále 24 poslanců nesplnilo svou povinnost opatrně předložit prohlášení o finančních zájmech v rámci této revize.

1 SOUVISLOSTI

Kodex chování poslanců Evropského parlamentu v souvislosti s finančními zájmy a státními zájmy (dále jen „kodex chování“) vstoupil v platnost dne 1. ledna 2012.

Kodex chování zakotvuje některé obecné zásady chování, které musí poslanci dodržovat při výkonu jejich mandátu, jako je nezainteresovanost, bezúhonnost, transparentnost, náležitá péče, ústnost, odpovědnost a respektování dobré pověsti Parlamentu. Kodex chování vyžaduje, aby poslanci jednali výhradně v obecném zájmu a nezískávali jakoukoli finanční výhodu nebo jinou odměnu za výkon svých povinností.

Kodex chování poprvé výslovně definoval státní zájmy a stanovil kroky, které musí poslanci učinit, pokud zjistí, že se nacházejí ve státním zájmu, a už skutečném, nebo možném (například v situaci, kterou by veřejnost jako státní zájmy vnímala, nebo která by mohla vést ke skutečnému státnímu zájmu).

Kodex chování rovněž omezil podmínky, za nichž mohou bývalí poslanci vykonávat lobování nebo zastupování.

Nejdůležitější je, že kodex chování zavedl podrobné prohlášení o finančních zájmech, které musí všichni poslanci na vlastní odpovědnost předložit před koncem prvního důležitého zasedání následujícího po volbách do Evropského parlamentu, nebo do 30 dnů poté, co v průběhu volebního období zahájí výkon mandátu v Parlamentu. Poslanci mají rovněž povinnost oznámit před sedáním Parlamentu jakoukoli změnu osobní situace, která má vliv na jejich prohlášení.

Povinnosti poslanců zveřejnit prohlášení rozšířila prováděcí opatření ke kodexu chování, která vstoupila v platnost dne 1. července 2013. Podle těchto ustanovení musí poslanci neprodleně oznámit svou účast na akcích v případě, že je úhrada jejich cestovních výdajů nebo výdajů na ubytování nebo pobyt nebo přímá platba takových výdajů zajištěna třetí osobou. Dále musí poslanci oznámit správním útvarem a předat veškeré dary, které obdrží při oficiálním zastupování Parlamentu.

Všechny výše uvedené povinnosti v oblasti zveřejňování odrážejí pevné odhodlání Parlamentu prosazovat transparentnost. Každé prohlášení o finančních zájmech a prohlášení o účasti na akci předané třetími osobami jsou stejně jako rejstřík oficiálních darů přímo přístupné na internetových stránkách Parlamentu.

Kodex chování stanoví také mechanismus pro prosazování jeho ustanovení. Všem poslancům, kteří poruší kodex chování nebo jeho prováděcí opatření, může být nakonec předložena Parlamentu, který zohlední doporučení poradního výboru, uložena sankce. Tato sankce je oznámena v plénu a v zájmu transparentnosti zveřejněna na internetových stránkách Parlamentu.

V souvislosti s celkovou revizí jednacího řádu Parlamentu v prosinci 2016 byly provedeny změny také v kodexu chování, který je přílohou I tohoto jednacího řádu. Výsledek hlavních změn je následující:

- Při výkonu svého mandátu již poslanci nesmí vykonávat placené profesionální lobování přímo související s rozhodovacím procesem Evropské unie.
- Některé změny byly provedeny, pokud jde o prohlášení poslanců o finančních zájmech. Tyto změny se projeví ve formuláři, který přijalo předsednictvo a jehož prostřednictvím poslanci předkládají prohlášení. Jedná se o:
 - povinnost poslanců předložit revidované prohlášení do konce měsíce následujícího po jakékoli změně (a nikoli do 30 dnů, jak tomu bylo dříve);
 - zavedení nové kategorie příjmů od 1 do 499 EUR;
 - povinnost uvést také nejbližších 10 000 EUR, pokud je uvedena nejvyšší kategorie příjmů (více než 10 000 EUR měsíčně);
 - možnost uvést v případě podílu v podniku nebo v obchodním partnerství, že jde o „innost vykonávanou bez odměny“.

Při přijímání pozměněného jednacího řádu Parlament rozhodl, že poslanci by měli upravit svá prohlášení o finančních zájmech nejpozději do šesti měsíců od vstupu těchto změn v platnost. To znamenalo, že všichni poslanci měli znovu předložit své prohlášení, a to i v případě, že v jejich situaci nedošlo ke změně, nejpozději do 16. července za použití přepracovaného formuláře, který schválilo předsednictvo (viz část 3.3 této zprávy).

2 PORADNÍ VÝBOR PRO CHOVÁNÍ POSLANCŮ

2.1 Složení

Poradní výbor pro chování poslanců (dále jen „poradní výbor“) byl zřízen 1. 7 odst. 1 kodexu chování.

Podle 1. 7 odst. 2 a 3 kodexu chování předseda Parlamentu na začátku svého funkčního období jmenuje pět stálých členů z řad členů Výboru pro ústavní záležitosti a Výboru pro právní záležitosti, přičemž zohlední zkušenosti poslanců a politickou vyváženost.

Stálými členy poradního výboru v první polovině stávajícího volebního období, které předseda Parlamentu opět jmenoval dne 5. dubna 2017 pro následující období dvou a půl roku, jsou:

- paní Danuta Maria HÜBNEROVÁ (PPE, Polsko),
- paní Mady DELVAUXOVÁ (S&D, Lucembursko),
- pan Sajjad KARIM (ECR, Spojené království),
- pan Jean-Marie CAVADA (ALDE, Francie),
- pan Jiří MAŠTÁLKA (GUE, Česká republika).

Předseda Parlamentu na začátku svého funkčního období jmenuje rovněž jednoho náhradníka z každé politické skupiny, která není mezi stálými členy poradního výboru zastoupena.

Náhradníky výboru, kteří v něm pracovali od začátku stávajícího volebního období a které předseda Parlamentu opět jmenoval dne 5. dubna 2017, jsou:

- paní Heidi HAUTALAOVÁ (Verts/ALE, Finsko),
- paní Laura FERRARAOVÁ (EFDD, Itálie),
- pan Gerolf ANNEMANS (ENF, Belgie).

2.2 Funkce předsedy

V souladu s 1. 7 odst. 2 druhým pododstavcem kodexu chování každý stálý člen poradního výboru vykonává na základě rotačního systému po dobu šesti měsíců funkci předsedy. Článek 3 jednacího řádu výboru dále uvádí, že rotace v zásadě postupuje v sestupném pořadí podle velikosti politické skupiny, k níž členové výboru patří.

V průběhu roku 2017 byly předsedkyní mí poradního výboru následující členky: paní HÜBNEROVÁ od dubna do září a paní DELVAUXOVÁ od října do prosince 2017. Mandát paní DELVAUXOVÉ jakožto předsedkyně skončil v březnu 2018.

2.3 Schůzky v roce 2017

Poradní výbor se v roce 2017 sešel sedmkrát.

Termíny schůzí poradního výboru v roce 2017

úterý 25. dubna (ustavující schůzka)
úterý 30. května¹
úterý 20. srpna
úterý 11. října²
úterý 26. září
úterý 10. října
úterý 7. listopadu
úterý 21. listopadu³ (mimo řádná schůzka)
čtvrtek 7. prosince⁴

2.4 Úkoly

Úkoly poradního výboru jsou dvojí:

- zaprvé, v souladu s § 1.7 odst. 4 prvním pododstavcem kodexu chování poradního výboru na žádost poslance poskytuje dotčenému poslanci poradenství ohledně výkladu a uplatnění ustanovení kodexu chování, a to dříve než a do 30 kalendářních dnů; dotčený poslanec má právo se na poskytnutou radu odvolávat;
- zadruhé, v souladu s § 1.7 odst. 4 druhým pododstavcem kodexu chování poradního výboru na žádost předsedy Parlamentu posuzuje případy údajného porušení kodexu chování a poskytuje předsedovi Parlamentu rady týkající se přijetí vhodných opatření.

¹ Schůzka byla zrušena.

² Schůzka byla zrušena.

³ Mimo řádná schůzka se konala dne 21. listopadu.

⁴ Organizační řád byl schůzka, která se měla původně konat 5. prosince, odložena na 7. prosince.

lánek 8 kodexu chování stanoví podrobněji postup, který je třeba použít v případě možného porušení kodexu chování. Existují-li důvody domnívat se, že některý poslanec mohl porušit kodex chování, předá předseda Parlamentu – s výjimkou zjevně neopodstatněných případů – záležitost poradnímu výboru. Poradní výbor poté prozkoumá okolnosti údajného porušení a může dotčeného poslance vyslechnout. Na základě závěrů ze svého šetření vydá výbor předsedovi Parlamentu doporučení týkající se případného rozhodnutí. Jestliže předseda Parlamentu dospěje s ohledem na toto doporučení a poté, co dotčeného poslance vyslechl, k závěru, že dotčený poslanec porušil kodex chování, přijme odvodněné rozhodnutí o uložení sankce, které se poté zveřejní na internetových stránkách Parlamentu.

2.5 Činnost v průběhu roku

2.5.1 Možná porušení kodexu chování

V průběhu roku 2017 předal předseda Parlamentu poradnímu výboru čtyři záležitosti týkající se možného porušení kodexu chování (v předchozím roce to bylo osm záležitostí). Tyto záležitosti se týkaly šesti poslanců.

Jedna ze záležitostí se týkala tří poslanců, kteří cestovali do třetí země a nepředložili po svém návratu ve lhůt stanovené kodexem chování prohlášení o tom, že se na základě pozvání účastnili akcí poádaných třetí osobou. Toto prohlášení měli předložit podle článku 6 prováděcích opatření ke kodexu chování, nebo jejich cestovní výdaje, ubytování nebo pobyt hradily orgány země, které nejsou členy EU. Nicméně v reakci na dopis účastující předsedkyni, která je požádala o objasnění okolností jejich cesty, předložili všichni tři poslanci prohlášení o úásti, které ádně vyplnili v souladu s kapitolou 2 prováděcích opatření. Poradní výbor proto předsedovi Parlamentu doporučil, aby v této uzavřel s tím, že nepředložení prohlášení o úásti poslanců ve stanovené lhůt představuje porušení kodexu chování, že však s ohledem na urychlené předložení odpovídajících prohlášení není třeba v této souvislosti přijímat žádná další opatření.

Další případ se týkal poslance, který cestoval na konferenci, jež se konala na území mimo EU, jehož zabránění cizí mocností není uznáno mezinárodním společenstvím, a nepředložil prohlášení o úásti na akci poádané třetí osobou. Ve své odpovědi na dopis účastující předsedkyni poslanec vysvětlil, že se účastnil uvedené konference jako soukromá osoba a uhradil sám všechny výdaje v souvislosti s touto cestou. Protože v takovém případě nebyl povinen předložit prohlášení o cestě podle kapitoly 2 prováděcích opatření ke kodexu chování, doporučil poradní výbor předsedovi Parlamentu, aby případ uzavřel s tím, že dotyčný poslanec kodex chování neporušil.

V dalším případě postoupeném poradnímu výboru dotyčný poslanec, přestože byl zvolen poslancem regionálního parlamentu členského státu EU během svého funkčního období poslance Evropského parlamentu, nepředložil v souladu s čl. 4 odst. 2 písm. b) kodexu chování v příslušné lhůt revidované prohlášení o finančních zájmech, v němž by uvedl plat, který dostává za výkon druhého poslaneckého mandátu podle oddílu (B) prohlášení o finančních zájmech. V reakci na dopis účastující předsedkyni výboru, v němž byl vyzván, aby své opomenutí napravil, předložil příslušný poslanec ádně aktualizované revidované prohlášení o finančních zájmech, v němž v oddíle (B) uvedl

informace o svém mandátu v regionálním parlamentu, v etn výše platu, který m sí n dostával. S ohledem na výše uvedené doporu il poradní výbor p edsedovi Parlamentu, aby v c uzav el s tím, že a koli skute nost, že uvedený poslanec nep edložil v náležité lh t revidované prohlášení o finan ních zájmech, p edstavuje porušení kodexu chování, po opožd ném p edložení aktualizovaného prohlášení není zapot ebí p istoupit k žádným dalším krok m.

Kone n p edseda Parlamentu postoupil poradnímu výboru p ípad týkající se toho, že poslanec nesplnil svou povinnost podat prohlášení o finan ních zájmech týkajících se n kterých neplacených aktivit. P edseda Parlamentu požádal výbor, aby mu p edložil záv ry na základ souhrnného p ezkoumání okolností spolu s doporu eními o vhodných návazných krocích. Po slyšení dot eného poslance dosp l poradní výbor ve svém doporu ení p edsedovi Parlamentu k záv ru, že po áte ní porušení kodexu chování ze strany poslance bylo napraveno následným p edložení aktualizovaného prohlášení o finan ních zájmech a že i p es chybné jednání poslance nep edstavuje situace, v níž se ocitl, porušení lánku 1 kodexu chování.

2.5.2 Poradenství ohledn výkladu a uplat ování kodexu chování

V roce 2017 obdržel poradní výbor podle l. 7 odst. 4 prvního pododstavce dv formální žádosti o poradenství p í výkladu a uplat ování kodexu chování.

V prvním p ípad doty ný poslanec požádal o poradenství ohledn možné výjimky z povinnosti podávat prohlášení podle kodexu chování s ohledem na soukromou smluvní podmínku d v nosti týkající se n kterých zam stnání, jež vykonával v minulosti. Krátce poté, co poradní výbor za al v c p ezkoumávat a požádal poslance o další objasn ní, byl informován o stažení žádosti poslancem a dosp l k záv ru, že v c nevyžaduje žádné další následné kroky. Žádost byla stažena, protože si poslanec uv domil, že uvedená zam stnání vykonával v období více než t í let p ed za átkem svého mandátu v sou asném volebním období, a proto nepodléhají žádné oznamovací povinnosti podle kodexu chování.

Poradní výbor se nicmén zabýval specifickou otázkou smluvní povinnosti zachovávat d v nost, pokud jde o platby p íjaté poslancem od t etí osoby, s níž je ve smluvním vztahu, ve vztahu k povinnosti uvést je v prohlášení, jak vyžaduje l. 4 odst. 2, a byl toho názoru, že tato otázka je natolik d ležitá, že by se jí m l zabývat p edseda Parlamentu a p ípadn p edsednictvo. Ú adující p edsedkyn proto zaslala dopis p edsedovi Parlamentu, v n mž mu danou v c p edložila, aby mohlo dojít k eventuální reflexi a vým n názor o tom, zda by m l kodex chování prost ednictvím vhodné zm ny nebo výkladu ešit otázku, jak nakládat se smluvními doložkami o d v nosti, které by mohly p edstavovat p ekážku plného dodržování oznamovacích povinností stanovených v kodexu chování v souvislosti s prohlášením o finan ních zájmech.

Druhý p ípad se týkal žádosti o poradenství, pokud jde o druhy neplacených inností, jež mají být uvedeny v prohlášení o finan ních zájmech. V o ekávání poradenství výboru revidoval dot ený poslanec své prohlášení o finan ních zájmech a uvedl n kolik neplacených inností.

Kromě toho pokračoval v průběhu roku sekretariát výboru na základě své osvědčené praxe v odpovídání na dotazy poslanců nebo jejich parlamentních asistentů s cílem pomoci jim správně uplatňovat ustanovení kodexu a jeho prováděcích opatření.

3 INNOSTI VZTAHUJÍCÍ SE KE KODEXU CHOVÁNÍ

3.1 Kontrolní postup týkající se prohlášení poslanců o finančních zájmech

Článek 9 prováděcích opatření ke kodexu chování stanoví pravidla kontrolního postupu, který provádí příslušný útvar v souvislosti s prohlášeními poslanců o finančních zájmech.

V souladu s článkem 4 kodexu chování jsou poslanci osobně odpovědní za předložení oznámení obsahujícího přesné informace předšedovi Parlamentu. Existují-li však důvody domnívat se, že oznámení obsahuje zjevně nesprávné, neseriózní, nepřesné či nesrozumitelné, provádí zaměstnanci oddělení pro správu záležitostí poslanců kontrolu pro předšednictví jménem předšedy Parlamentu celkovou v rohodnost oznámení, aby bylo možné informace vyjasnit. Dotčený poslanec dostane odpovídající lhůtu na to, aby mohl potvrdit nebo opravit informace obsažené v prohlášení. Pokud je poskytnuté vyjasnění považováno za nedostatečné a kontrola tak danou včasně nevyšetří, rozhodne o dalším postupu předšeda Parlamentu.

Během roku se kontrolní postup rovněž vztahuje na nová prohlášení předložená novými poslanci, kteří se ujmou funkce v Parlamentu v průběhu volebního období, i na aktualizované verze stávajících prohlášení. Kromě toho během provádění revize, kdy všichni poslanci měli znovu předložit prohlášení o finančních zájmech v revidované podobě přijaté předšednictvem v souvislosti se změnou kodexu chování, byla provedena kontrola v rohodnosti všech revidovaných prohlášení.

3.2 Předkládání a aktualizace prohlášení o finančních zájmech poslanců

V souladu s čl. 4 odst. 1 kodexu chování nový poslanec, který zahájí výkon mandátu v Parlamentu v průběhu volebního období, osobně odpovídá za předložení podrobného prohlášení o finančních zájmech, a to do třiceti dnů od zahájení mandátu. V roce 2017 všichni z 31 nových poslanců kromě 3 předložili svá prohlášení o finančních zájmech v této lhůtě.

Kromě toho se v čl. 4 odst. 1 požaduje, aby poslanec oznámil každou změnu, která může mít vliv na jeho prohlášení do konce měsíce následujícího po této změně. V důsledku této povinnosti a v důsledku revize vyplývající ze změny kodexu chování a formulace prohlášení o finančních zájmech v souvislosti s celkovou revizí jednacího řádu Parlamentu bylo v průběhu roku předloženo předšedovi 804 aktualizovaných prohlášení.

3.3 Op tovné p edložení a aktualizace prohlášení o finan ních zájmech poslanc v návaznosti na revizi jednacího ádu Parlamentu.

Jak je uvedeno výše v oddíle 1 této zprávy, v d sledku zm n n kterých ustanovení kodexu chování, k nimž došlo v rámci poslední revize jednacího ádu Parlamentu v prosinci 2016, m li poslanci povinnost do šesti m síc od vstupu t chto zm n v platnost, tj. do 16. ervence 2017 znovu p edložit prohlášení o finan ních zájmech i v p ípadech, kdy nedošlo k žádné zm n , s využitím revidovaného formulá e prohlášení, který p ijalo p edsednictvo.

Dne 8. b ezna 2017 zaslalo p edsednictvo sd lení všem poslanc m, v n mž je o této povinnosti informovalo a poskytlo jim p epracované zn ní formulá e. Po uplynutí lh ty rozeslal poradní výbor upomínky. Poté, dne 14. zá í 2017, zaslal p edseda Parlamentu upomínku poslanc m, kte í dosud své nové prohlášení nepodali, a vyzval je, aby tak u inili nejpozd ji do 6. íjna 2017.

Je t eba p ipomenout, že na základ odstavce 9 rozhodnutí Parlamentu ze dne 13. prosince 2016 o celkové revizi jednacího ádu Parlamentu, nejsou prohlášení o finan ních zájmech poslanc , kte í dosud nepodali své aktualizované prohlášení, od 16. ervence 2017 platná. Avšak ti poslanci, jejichž prohlášení o finan ních zájmech nejsou platná, nemohou být v souladu s l. 4 odst. 4 kodexu chování zvoleni do žádné funkce v Parlamentu nebo v jeho orgánech, nemohou být jmenováni zpravodajem ani se nemohou ú astnit oficiální delegace i interinstitucionálního jednání.

Poradní výbor je toho názoru, že normy, které Parlament p ijal v zájmu transparentnosti finan ních zájm , musí být dodrženy, a z toho d vodu je t eba poslance, kte í povinnost aktualizovat svá prohlášení dosud nesplnili, naléhav vyzvat, aby tak bez zbyte ného prodlení u inili. S ohledem na d ležitost této v ci na tuto záležitost poradní výbor upozornil p edsedu Parlamentu a rovn ž mu doporu il, aby zvážil n která opat ení, jež by m la být v í doty ným poslanc m p ijata.

4 ADMINISTRATIVA

Služby sekretariátu poradního výboru zajišťuje oddělení pro správu záležitostí poslanců v rámci G pro předsednictví, které bylo určeno jako příslušný útvar podle článků 2, 3, 4 a 9 prováděcích opatření ke kodexu chování. Kontaktní údaje tohoto oddělení jsou uvedeny níže:

Advisory.Committee@europarl.europa.eu

Parlement européen
Secrétariat du Comité consultatif sur la conduite des députés
60, rue Wiertz
PHS 07B022
B -1047 Bruxelles (Brusel)
Belgique (Belgie)